

BÖLÜM 4

Astımlı Çocuęu Korumak

Özlem KAÇKIN¹

Selma KAHRAMAN²

İçerik

1. Alerjenler 1.1. Ev tozu akarları1.2. Küfler1.3. Evcil hayvanlar1.4. Hamamböcekleri1.5. Güçlü kokular1.6. Sigara dumanı1.7. Enfeksiyonlar1.8. Egzersiz1.9. Gıda alerjileri1.10. Polenler1.11. Hava durumu1.12. Hava kirliliği	2. Stres ve Yoęun Duygular3. Astım Krizinin Uyarı İşaretleri 3.1. Erken uyarı işaretleri3.2. Geç uyarı işaretleri4. Özet5. Çıkar Çatışması6. Teşekkür7. Kaynaklar

¹ Arş. Gör. İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği AD., ozlemkackin.711@gmail.com

² Doç. Dr. Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği AD., skahraman1308@gmail.com

Teşekkür

Bu bölüm “Astımlı çocuk ebeveynlerine verilen taburculuk eğitiminin hastalığın seyrine etkisi” isimli yüksekisans tezinden üretilmiştir. Bölümün hazırlanmasına katkı sunan Doç. Dr. Esra KARACA ÇİFTÇİ ’ye katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Not: Bölümde yer alan şekiller yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Kaynaklar

1. Akan H. Üst solunum yolu enfeksiyonlarında bitkisel ve nonfarmakolojik tedaviler. *The Journal of Turkish Family Physician*. 2012; 3(3): 9-15.
2. Allan K, Devereux G. Diet and asthma: Nutrition implications from prevention to treatment. *Journal of the American Dietetic Association*. 2011; 111(2): 258–268. <https://doi.org/d7276d>
3. Alwarith J, Kahleova H, Crosby L, et. al. The role of nutrition in asthma prevention and treatment. *Nutrition reviews*. 2020; 78(11): 928–938. <https://doi.org/gjwf>
4. Aydemir S, Çokuğraş H. Çocuklarda astımda atak tedavisi. *Klinik Tıp Pediatri Dergisi*. 2016; 11(2): 58-63.
5. Barbaros B, Kabaran S. Akdeniz diyeti ve sağlığı koruyucu etkileri. *Beslenme ve Diyet Dergisi*. 2014; 42(2): 140-147.
6. CHEST. (2021). Triggers and Lifestyle Changes. (01/03/2021 tarihinde <https://asthma.chestnet.org/triggers-and-lifestyle-changes/> adresinden ulaşılmıştır)
7. Çilingir BM, Hava kirliliği ve akciğer. *Çağdaş Tıp Dergisi*. 2016; 6: 131-137. DOI: 10.16899/ctd. 80586
8. DellaValle CT, Triche EW, Leaderer BP, et. al. Effects of ambient pollen concentrations on frequency and severity of asthma symptoms among asthmatic children. *Epidemiology (Cambridge, Mass.)*. 2012; 23(1): 55–63. <https://doi.org/d2scrn>
9. Díaz-González MC, Pérez Dueñas C, Sánchez-Raya A, et. al. Mindfulness-based stress reduction in adolescents with mental disorders: A randomised clinical trial. *Psicothema*. 2018; 30(2): 165–170. <https://doi.org/gjwg>
10. Emeksiz ZŞ, Ertuęrul A, Bostancı I, et. al. Ankara’da düşük gelir seviyeli bir bölgede ilkokul çocukları ebeveynlerinin astım anketi ile değerlendirilmesi. *Çocuk Dergisi*. 2016; 11(1): 19-25.
11. Etikan P, Kocatürk Göncü ÖE. Besin alerjileri. *Türkiye Klinikleri*. 2019; 82-8.
12. Goodwin RD, Bandiera FC, Steinberg D, et. al. Asthma and mental health among youth: Etiology, current knowledge and future directions. *Expert review of respiratory medicine*. 2012; 6(4): 397–406. <https://doi.org/f37r8s>
13. Jayes L, Haslam PL, Gratiou CG, et. al. Tobacco Control Committee of the European Respiratory Society. SmokeHaz: Systematic reviews and meta-analyses of the effects of smoking on

- respiratory health. *Chest*. 2016; 150(1): 164–179. <https://doi.org/gf9fkv>
14. Kılıç, M., Taşkın, E. Alerjik astımlı çocukların klinik özelliklerinin ve risk faktörlerinin değerlendirilmesi. *Fırat Tıp Dergisi*. 2015; 20(4): 199-205.
 15. Neuman Å, Hohmann C, Orsini N, et. al. Maternal smoking in pregnancy and asthma in preschool children: a pooled analysis of eight birth cohorts. *American journal of respiratory and critical care medicine*. 2012; 186(10): 1037–1043. <https://doi.org/f2zwtj>
 16. Oren E, Martinez FD. Stress and asthma: Physiological manifestations and clinical implications. *Annals of allergy, asthma & immunology : official publication of the American College of Allergy, Asthma, & Immunology*. 2020; 125(4): 372–373.e1. <https://doi.org/gjwh>
 17. Oren E, Gerald L, Stern DA, et. al. Self-Reported stressful life events during adolescence and subsequent asthma: A longitudinal study. *The Journal of Allergy and Clinical Immunology: In Practice*. 2017; 5(2): 427–434.e2. <https://doi.org/ggnz64>
 18. Önder N, Hatipoğlu S, İnanç BB, et. al. 5-15 yaş arası astımlı çocukların sosyodemografik özellikleri ve risk faktörleri. *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*. 2013; 17(2): 60-64.
 19. Özçeker D, Tamay Z. Çocuklarda astım atak tedavisi. *Çocuk Dergisi*. 2016; 16(2): 43-52.
 20. Özdemir Ö, Aydın DB. Hamamböceği allerjisi ve immünoterapisi. *Astım Allerji Immunoloji*. 2016; 14(1): 1-9
 21. Palumbo ML, Prochnik A, Wald MR, et. al. Chronic stress and glucocorticoid receptor resistance in asthma. *Clinical therapeutics*. 2020; 42(6): 993–1006. <https://doi.org/gkbbkxt>
 22. Pijnenburg MW, Baraldi E, Brand PL, et. al. Monitoring asthma in children. *European Respiratory Journal*. 2015; 45(4): 906–925. <https://doi.org/f3pp5s>
 23. Selgrade MK, Blain RB, Fedak KM, et. al. Potential risk of asthma associated with in utero exposure to xenobiotics. *Birth defects research. Part C, Embryo today : reviews*. 2013; 99(1): 1–13. <https://doi.org/f5m578>
 24. Thurston GD, Kipen H, Annesi-Maesano I, et. al. A joint ERS/ATS policy statement: what constitutes an adverse health effect of air pollution? An analytical framework. *The European respiratory journal*. 2017; 49(1): 1600419. <https://doi.org/f3t23r>
 25. Toskala E, Kennedy DW. Asthma risk factors. *International forum of allergy & rhinology*. 2015; 5(Suppl 1): S11–S16. <https://doi.org/gjnpgk>
 26. Türkiye Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Derneği (2020). (10.07.2020 tarihinde <https://www.aid.org.tr/hastaliklar/alerjenlerden-korunma-onlemleri/akarlar/> adresinden ulaşılmıştır)
 27. Vernon MK, Bell JA, Wiklund I, et. al. Asthma control and asthma triggers: The patient perspective. *Journal of Asthma & Allergy Educators*. 2013; 4(4): 155–164. <https://doi.org/gjwj>
 28. Wang Z, May SM, Charoenlap S, et. al. Effects of secondhand smoke exposure on asthma morbidity and health care utilization in children: A systematic review and meta-analysis. *Annals of allergy, asthma & immunology : official publication of the American College of Allergy, Asthma, & Immunology*. 2015; 115(5): 396–401.e2. <https://doi.org/f723pm>
 29. Wilson SR, Farber HJ, Knowles SB, et. al. A randomized trial of parental behavioral counseling and cotinine feedback for lowering environmental tobacco smoke exposure in children with asthma: results of the LET'S Manage Asthma trial. *Chest*. 2011; 139(3): 581–590.